

Ecranul intelectual

„Deși, în principiu, noi știm care sunt ecuațiile care guvernează întreaga biologie, studiul comportării umane nu se poate reduce la o ramură a matematicilor aplicate.”

Stephen W. Hawking

Decadența iluminismului – ca expresie a blocării în propriul proiect – s-a vizibilizat din momentul în care s-a crezut în autonomia gândirii artificiale și în confortul lumii virtuale. Omul a devenit o anexă a creației lui mecanice, inutilă chiar după regula randamentului.

Incrementa activității intelectuale (ca efect al conformării generale la suficiența producției de masă și al aventurii în spațiul virtual) și relativizarea comportamentelor (cu puseul reprezentat de dictatura minorităților și de faptul că decizia aparține unei majorități alcătuite ad-hoc din mai multe minorități inconsistente) recompun o arhitectură cu repere fluide pentru înțelegere. Metanarațiunile și-au pierdut suflul coagulant, idealul nu mai atrage masa critică menită să dea sens valorilor. Atomizarea vieții publice a demolat Agora, consensul este inert când nimeni nu este dispus să asculte argumentul. Renunțarea la metalimbaje a sublimat democrația.

Controlul social prin simboluri eclecticice și comportamente șocante obturează calea către un ideal peren. Trecutul se inventează și viitorul se abandonează accidentalului. Soarta omului este făcută de structuri invazive, care, în fapt, funcționează pentru că transformă omul în obiect de consum. Evadarea nu are sens, ca și sinuciderea, atât timp cât omul stă pe loc și spațiile trec peste el, ca și modelele vestimentare și conveniențele funcționale. Realitatea recreată se mișcă pe ecrane suprapuse oferind șansa artificială a alegerii. Timpul a devenit schimbarea densă de imagini spațiale. Periferia se alienează de prea puțină piață, iar centrul se abrutizează de excesele pieței. Lumea se diversifică babilonian și se unifică saturnian. Comunicarea scade invers proporțional cu centripetarea puterii...

Preparativele acestui triumf identificat cu postmodernismul s-au produs pe varii aliniamente ale cunoașterii. Debutul lor a constat în excluderea oricărui alt mod de cunoaștere în afara celui rezultat din gândirea rațională. Străpungeri spectaculoase s-au înregistrat prin apelul la instrumentul matematic. Când acesta s-a aplicat în științele umane, s-a pornit pe calea ingineriilor –

ca replică la Creație –, culminând cu schemele materialismului dialectic și istoric și ale corectitudinii politice.

Raționalismul, pozitivismul, scientismul, structuralismul, constructivismul, ca și alte cărămizi generice ale modernismului și postmodernismului, au dizolvat contextele în care natura umană își definea esența. A rămas doar să fie căutată relevanța condiției umane pentru motivul că este compatibilă cu economicitatea.

Condiția umană – împinsă de modernism în zona de semnificații a conceptului de forță de muncă – s-a identificat ca sursă a alienării. Omul, în această ipostază, este prins în mecanismul „mâinii invizibile” de o manieră implacabilă. Sentimentele, care dau sens comportamentelor, sunt filtrate de mecanismele pieței pentru a nu dijmui profitul. Natura umană este înlocuită integral de condiția umană. În viziunea modernismului, materia are relevanță absolută.

Contrareacția la utilitate și randament nu a însemnat o mișcare în favoarea naturii umane, ci saltul înapoi, la condiția edenică, fuga în contexte virtuale de tip arhaic. Relativizarea răspunderii (ca și a normei) nu este decât o adecvare la un spațiu vidat de sentimente, dincolo de bine și de rău, ca în proiecția estetizantă a lui Nietzsche.

În fapt, este vorba de o ruptură definitivă între formă și fond. Aglomerația urbană, ca distincție a progresului, nu a însemnat socializare, ci izolare a indivizilor, segmentare a comunicării. Artificialul a devenit context virtual, iar individul-univers autosuficient. Cel mult, regula insurgentă a minorităților amintește – cumva stresant – de comunitate, de social.

Răsturnarea de perspective nu este conjuncturală. Invarianțele sunt tratate prin virtualizarea vieții. Absolută rămâne doar voința de putere centrată pe imaginarul fiecăruia. Realitatea congruentă cu raționarea a murit, principiul antropocentric este inutil. Haosul rămâne singura consecință a diversității inventate, ecranul – singura expresie a comunicării atavice, spectacolul atotprezent fiind singura cerință a trăirii excitate.

Lumea tinde să aibă o propensiune schizofrenică către ea însăși.

Marin Dinu

Contents/Sumar

Elasticity of Substitution for Production Functions in Romania and other Countries/Elasticitatea substituției factorilor de producție în România și în alte țări ■ Gheorghe Zaman, Zizi Goschin 3	Contribuția managementului performant al mărcii la succesul firmei pe piața internațională ■ Victor Danciu 55
The Development of a Multisource and a Systematized Database for Economic and Policy Impact Analysis/ Dezvoltarea unei baze de date multisursă și sistematizată pentru analiza economică și a strategiei de impact ■ Filippo Oropallo, Lorenzo Lo Cascio 13	Statistical Methods for Base Inflation Calculation/Metode statistice de calcul al inflației de bază ■ Ion Pârțachi, Elena Cara 65
Leadership, Motivation and Excellence (A Comparative view)/Leadership, motivație și excelență (O abordare comparativă) ■ Gh. Gh. Ionescu, Adina Letiția Negrușă 33	Professional Competence in Psychosociology Research/ Competența profesională în cercetarea psihosociologică ■ Maria Constantinescu, Cornel Constantinescu 73
Labor Relations and Social Dialogue: Measurement and Diagnosis Instruments/Relații de muncă și dialog social: instrumente de măsură și diagnostic ■ Viorel Lefter, Miruna Mazurencu Marinescu, Anca Bogdan 41	VaR Methodology Application for Banking Currency Portfolios/Aplicarea metodologiei VaR portofoliilor valutare deținute de bănci ■ Daniel Armeanu, Florentina-Olivia Bălu 83
Labor Relations and Social Dialogue: Measurement and Diagnosis Instruments/Relații de muncă și dialog social: instrumente de măsură și diagnostic ■ Viorel Lefter, Miruna Mazurencu Marinescu, Anca Bogdan 41	Development Economics and Economic Development: Why do Institution Matter?/Economia dezvoltării și dezvoltarea economică: de ce contează instituțiile? ■ Cosmin Marinescu 93
Management Science Education, between McDonaldisation of Society and High Quality Economics/ Învățământul superior de gestiune, între „mcdonaldizare” și căutarea excelenței ■ Ion Ionașcu 49	Evaluation of Results from Sales Promotion Activities/ Evaluarea rezultatelor acțiunilor de promovare a vânzărilor ■ Olimpia Ban 113
Performant Brand Management Contribution to the Company Success on International Market/	Currency Evolutions during 2006 and Expectations for 2007/ Evoluții monetar-valutare în anul 2006 și perspective pentru 2007 ■ Radu Titus Marinescu 121

Notă: Autorii sunt responsabili de clarificarea dreptului de utilizare a informațiilor cuprinse în articole.

Revizie text: Gabriela Ochiană

Tehnoredactare computerizată: Nicoleta Bobocea

Grafică: Alexandru Ion

Abonamente: Irina Jerpel (021/312.22.48 – int. 24)

Difuzare: AGER-Economistul (021/312.22.48 – int. 24)

www.economieteoreticasiaplicata.ro; www.ectap.ro
Recepție texte: economia.ta@edeconomica.com